

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašiniuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmanas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausių ir teisiškai tikslų informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų [kalbų ir vertimo politikoje](#) [Nuoroda].

Sprendimas byloje 1275/2018/THH dėl Europos Komisijos atsisakymo suteikti visišką viešą prieigą prie 2016 m. rugsėjo mėn. – 2017 m. sausio mėn. Motorinių transporto priemonių techninio komiteto posėdžių protokolų

Sprendimas

Byla 1275/2018/THH - **Atidaryta** 23/07/2018 - **Rekomendacijos** 12/10/2018 - **Sprendimas** 03/05/2019 - **Atitinkama institucija** Europos Komisija (Nustatytas netinkamas administravimas) |

Byloje nagrinėtas Europos Komisijos negebėjimas užtikrinti skaidrumą, susijusį su tuo, kaip valstybių narių atstovai nagrinėja ES taisyklės dėl motorinių transporto priemonių išmetamų teršalų ir priima sprendimą dėl jų.

Ombudsmenė padarė išvadą, kad Komisijos atsisakymas suteikti viešą prieigą prie valstybių narių atstovų pozicijų, susijusių su aplinkos apsaugos informacija, yra netinkamo administravimo atvejis. Ji pateikė atitinkamą rekomendaciją Komisijai suteikti dalinę prieigą prie atitinkamų dokumentų. Tačiau Komisija rekomendaciją atmetė.

Ombudsmenė užbaigė tyrimą, patvirtino savo išvadą dėl netinkamo administravimo atvejo ir pakartojo rekomendaciją.

Skundo aplinkybės

1. Skundo pateikėjas yra Europos Parlamento narys.

2. **Motorinių transporto priemonių** techninis komitetas (TCMV) yra komitologijos komitetas, kuriam pirmininkauja Komisija, kuriame kiekvienai ES valstybei narei atstovaujantys valstybės tarnautojai aptaria ir teikia nuomones techniniais klausimais, susijusiais su motorinių transporto

priemonių reguliavimu. Po to šios nuomonės sudaro „įgyvendinimo aktų“, kuriuos priima Komisija, valstybėms narėms sutikus, pagrindą. Todėl TCMV yra pagrindinis veikėjas tokiose srityse kaip transporto priemonių išmetamų teršalų reguliavimas, kuris yra labai svarbus visuomenės sveikatai ir aplinkai.

3. Skundo pateikėjas yra Europos Parlamento Išmetamųjų teršalų matavimų automobilių sektoriuje (EMIS) komiteto narys, todėl dėl šio vaidmens gali susipažinti su TCMV posėdžio protokolo kopijomis. 2017 m. sausio 27 d. skundo pateikėjas paprašė Europos Komisijos leisti visuomenei susipažinti su TCMV posėdžių protokolais ir protokolų santraukomis nuo 2016 m. rugsėjo mėn. iki 2017 m. sausio mėn. Šio prašymo leisti visuomenei susipažinti su dokumentais tikslas buvo suteikti galimybę visuomenei susipažinti su TCMV posėdžių protokolais.

4. Komisija atsakė skundo pateikėjui ir informavo jį, kad *penkių posėdžių protokolų santraukos* jau buvo viešai paskelbtos Komitologijos registre [1]. Ji teigė negalinti paskelbti visų penkių TCMV posėdžių protokolų, nes, jos nuomone, viešas atskleidimas pakenktų sprendimų priėmimo procesui [2].

5. Skundo pateikėjas paprašė peržiūrėti šį sprendimą ir pateikė Komisijai vadinamąją kartotinę paraišką ir pakartojo savo prašymą leisti visuomenei susipažinti su visu penkių posėdžių protokolu.

6. Atsakydama Komisija leido iš dalies susipažinti su penkių TCMV posėdžių protokolais.

7. Skundo pateikėjas nebuvo patenkintas ir skundėsi Ombudsmenui.

Ombudsmeno rekomendacija

8. Remdamasis skundo tyrimu, Ombudsmenas **padarė tokią išvadą [3]** :

Komisijos atsisakymas leisti visuomenei susipažinti su visomis valstybių narių atstovų pareigomis, susijusiomis su informacija apie aplinką, yra netinkamas administravimas.

9. Ombudsmenas **rekomendavo** :

Komisija turėtų suteikti gerokai daugiau galimybių iš dalies susipažinti su Motorinių transporto priemonių techninio komiteto posėdžių protokolais nuo 2016 m. rugsėjo mėn. iki 2017 m. sausio mėn. ir atskleisti bent visas valstybių narių atstovų pozicijas, susijusias su informacija apie aplinką;

Komisijos atsakymas į Ombudsmeno rekomendaciją

10. Savo atsakyme ombudsmenui Komisija pažymi, kad didelė dalis penkių prašomų dokumentų buvo paskelbta po to, kai 2017 m. balandžio 3 d. skundo pateikėjas pateikė

kartotinę paraišką. Ji teigia, kad Reglamento 1049/2001 4 straipsnyje numatytais išimtimis remtasi tik kai kurioms dokumentų dalims ir kad Ombudsmenas patvirtino dviejų iš trijų šių išimčių taikymą.

11. Komisija nurodo, kad įvairios penkių dokumentų dalys, kurias ombudsmenas apibūdino kaip „*informaciją apie aplinką*“:

- pateikiama informacija apie atitinkamų valstybių narių balsavimo elgseną,
- yra susijusios su viso sprendimų priėmimo proceso procedūriniais aspektais, arba
- jie yra grynai administracinio pobūdžio.

12. Siekiant apsaugoti Komisijos sprendimų priėmimo procesą, šie skirsniai buvo išbraukti.

[4] Komisijos nuomone, ši informacija negali būti laikoma „*informacija apie aplinką*“, kaip apibrėžta Orhuso reglamento 2 straipsnio 1 dalies d punkte [5].

13. Be to, Komisija teigia, kad Orhuso reglamento 6 straipsnio 1 dalyje numatyta pareiga siaurai aiškinti Reglamento 1049/2001 4 straipsnyje numatytas išimtis taikoma tik tada, kai kyla pavojus teršalų išmetimui į aplinką, o ne kokiai nors informacijai apie aplinką.

14. Komisija mano, kad Ombudsmenas neatsižvelgė į standartinių komitetų darbo tvarkos taisyklių [6] 10 straipsnio 2 dalies ir 13 straipsnio 2 dalies konfidencialumo nuostatas, kurias Komisija nurodė savo 2017 m. balandžio 29 d. patvirtinančiame sprendime. Šiose nuostatose nustatyta, kad posėdžių protokolų santraukose nenurodoma atskirų valstybių narių pozicija komiteto diskusijose ir kad komiteto diskusijos turi būti konfidencialios.

15. Komisija teigia, kad standartinės taisyklės buvo priimtos remiantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011 (toliau – Reglamentas dėl komiteto procedūros) 9 straipsniu [7] Komisijos teigimu, Reglamento dėl komiteto procedūros 10 straipsnyje nustatyta informacija apie komitetų darbą, kuri gali būti skelbiama viešai; prašomuose dokumentuose pateikta informacija nėra jos dalis. Komisija teigia, kad Reglamento 1049/2001 nuostatos turi būti taikomos laikantis Reglamento dėl komiteto procedūros, kad konfidencialumo reikalavimas neprarastų reikšmingo poveikio.

16. Komisija taip pat teigia, kad šiuo atveju sprendimų priėmimo procesas nėra „teisėkūros procedūra“, nes šioje byloje nagrinėjama procedūra nelemia „teisėkūros procedūra priimamo akto“ priėmimo, kaip apibrėžta Sutartyje [8]. Todėl šiuo atveju netaikomas didesnis skaidrumas, kuris galėtų būti taikomas teisėkūros sprendimų priėmimui.

17. Todėl Komisija mano, kad Reglamento 1049/2001 nuostatas ji taikė teisingai ir laikydamasi taikytinos teismų praktikos.

Skundo pateikėjo pastabos

18. Skundo pateikėjas mano, kad sprendimams, kurie yra privalomi valstybėms narėms ir kurie daro tiesioginį poveikį aplinkai (oro kokybei) ir Europos piliečių sveikatai, turėtų būti taikomi aukščiausi skaidrumo standartai, laikantis ES sutarčių ir atitinkamos Europos Sąjungos

Teisingumo Teismo praktikos.

19. Skundo pateikėjas teigia, kad sprendimų priėmimo procesas, kuriame TCMV atlieka tam tikrą vaidmenį, yra teisėkūros pobūdžio, todėl Komisija turi užtikrinti aukštą skaidrumo lygį. Skundo pateikėjo nuomone, TCMV vaidmuo įgyvendinant teisės aktus, EMIS komiteto įsteigimas ir EMIS komiteto išvados dėl TCMV gebėjimo pažeisti priimtus teisės aktus patvirtina sprendimų priėmimo proceso, kurio dalis yra TCMV, teisinį pobūdį.

20. Skundo pateikėjas teigia, kad Komisija nenustatė jokios konkrečios, nuspėjamos, o ne vien hipotetinės rizikos, kad atskleidus valstybių narių pozicijas būtų pakenkta sprendimų priėmimo procesui. Priešingai, jis pabrėžia savo nuomonę, kad didesnė rizika yra *neatskleisti* valstybių narių pozicijų, nurodydamas EMIS komiteto išvadas, kad „*kai kurios valstybės narės visuomenei pateikė kitokią poziciją nei ta, kurią jos pateikė TCMV dalyviams*“.

21. Skundo pateikėjas nesutinka su Komisijos argumentais, kad prašoma informacija nėra „*informacija apie aplinką*“. Jis nesutinka su Komisijos argumentais (kuriose minimas faktas, kad informacija susijusi su balsavimo elgsena arba yra susijusi su procedūriniais ir administraciniais sprendimų priėmimo proceso aspektais), teigdamas, kad šiuo atveju sprendimų priėmimo procesas yra būtent dėl transporto priemonių į aplinką išmetamų teršalų kiekio ir lygio, iki kurio šie išmetamieji teršalai turėtų būti apriboti siekiant apsaugoti aplinką ir visuomenės sveikatą. Jis atkreipia dėmesį į nesenai priimtą sprendimą, kuriame Teisingumo Teismas nurodė, kad į aplinką išleidžiamos medžiagos yra numatomi išmetamieji teršalai, kaip tai suprantama pagal taisyklės dėl galimybės susipažinti su informacija apie aplinką [9] .

22. Atsakydamas į Komisijos argumentą, kad ombudsmenas neatsižvelgė į Standartinių komitetų darbo tvarkos taisyklių ir Komitologijos reglamento konfidencialumo nuostatas, skundo pateikėjas teigia, kad Reglamento dėl komiteto procedūros 9 straipsnis tik suteikia komitetams įgaliojimus nustatyti savo procedūrines taisykles. Tai reiškia, kad Reglamentas 1049/2001 ir toliau taikomas komitetams ir kad jie turėtų priimti sprendimą dėl galimybės susipažinti su dokumentais remdamiesi Reglamentu 1049/2001. Jis atkreipia dėmesį į Komitetų standartinių darbo tvarkos taisyklių 13 straipsnio 1 dalį, kurioje teigiama, kad „*prašymai susipažinti su komiteto dokumentais nagrinėjami pagal Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001*“.

23. Skundo pateikėjas teigia, kad net jei būtų rimtai pakenkta sprendimų priėmimo procesui, Reglamente (EB) Nr. 1049/2001 reikalaujama užtikrinti skaidrumą, kai yra viršesnis viešasis interesas atskleisti informaciją. Jo nuomone, akivaizdu, kad šioje byloje egzistuoja viršesnis viešasis interesas, susijęs su informacijos apie motorinių transporto priemonių emisijas atskleidimu. Šiomis aplinkybėmis skundo pateikėjas remiasi 2017 m. gegužės mėn. paskelbtu tyrimu dėl mirčių, susijusių su pernelyg dideliu teršalų išmetimu [10] , taip pat 2018 m. gruodžio mėn. Teisingumo Teismo sprendimu, kuriame jis priėmė sprendimą prieš Komisiją automobilių išmetamųjų teršalų srityje [11] .

Ombudsmeno vertinimas

24. Ombudsmenė yra nusivylusi Komisijos atsakymu į jos rekomendaciją.

25. Dėl Komisijos standartinių komitetų darbo tvarkos taisyklių Komisija nurodė, kad jose nereikalaujama, kad valstybės narės būtų įtrauktos į komiteto posėdžio protokolą. Apskritai Ombudsmenas pažymi, kad taisyklės taip pat netrukdo registruoti valstybių narių pareigybių. Ji taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad ji ne kartą yra pareiškusi, jog būtų naudinga į tokį protokolą įtraukti valstybių narių pozicijas. Bet kuriuo atveju Ombudsmenas patikrino dokumentus ir pažymi, kad nagrinėjamame protokole *nurodytos* atitinkamų valstybių narių pozicijos dėl konkrečių klausimų.

26. Atsakydama į Ombudsmeno rekomendaciją, Komisija vėl rėmėsi savo standartinėmis komitetams taikomomis darbo tvarkos taisyklėmis [12] ir Reglamentu dėl komiteto procedūros [13], kad pagrįstų savo atsakymą atskleisti valstybių narių atstovų pozicijas. Ombudsmenas supranta, kad komitologijos darbo tvarkos taisyklių priėmimo pagrindas yra Reglamento dėl komiteto procedūros 9 straipsnis. Tačiau nėra jokios to reglamento nuostatos, pagal kurią būtų draudžiama atskleisti komiteto protokolus ar per tokį posėdį atskleistas valstybių narių pozicijas.

27. Ombudsmenas nesutinka, kad šiomis taisyklėmis būtų galima nukrypti nuo Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 ir teismų praktikos, pagal kurią teismai aiškino šį reglamentą. Paprasčiau tariant: darbo tvarkos taisyklės negali panaikinti reglamento.

28. Ombudsmenė nesutinka su Komisijos požiūriu, kad atitinkami prašomų dokumentų skirsniai pagal Orhuso reglamentą nėra „*informacija apie aplinką*“ [14]. Ombudsmenas pažymi, kad atitinkami teisės aktai yra susiję su į aplinką išmetamų teršalų kiekiu. Ombudsmenė dar kartą patvirtina savo nuomonę, kad prašomuose dokumentuose iš *tikrųjų* pateikiama informacija apie priemones, galinčias turėti įtakos teršalų išmetimui į aplinką, todėl akivaizdu, kad tai yra informacija apie aplinką.

29. Ombudsmenė tebėra įsitikinusi, kad dokumentai yra ne tik teisėkūros proceso dalis, bet ir informacija apie aplinką, todėl bet kokia Komisijos nurodyta visuomenės galimybės susipažinti su dokumentais išimtis turėtų būti taikoma dar griežčiau [15].

30. Ombudsmenas nesutinka su Komisijos pateiktu Orhuso reglamento 6 straipsnio 1 dalies aiškinimu (nurodytu šio sprendimo 13 punkte). Ombudsmenas pažymi, kad jis išdėstytas taip: „Kitos išimtys...“ (t. y. išskyrus 4 straipsnio 2 dalies pirmą ir antrą įtraukas) „atmetimo pagrindai aiškinami siaurai, atsižvelgiant į visuomenės interesą atskleisti informaciją ir į tai, ar prašoma informacija yra susijusi su teršalų išmetimu į aplinką.“ Komisija klaidingai teigia, kad ši nuostata taikoma tik informacijai, susijusiai su teršalų išmetimu į aplinką. Kai atitinkama informacija yra susijusi su teršalų išmetimu į aplinką, viešasis interesas atskleisti informaciją yra dar didesnis.

31. Savo atsakyme į Ombudsmeno rekomendaciją Komisija teigė, kad šioje byloje nagrinėjamo sprendimų priėmimo proceso pobūdis skiriasi nuo to, kuris buvo taikomas *byloje ClientEarth prieš Komisiją*, kurioje buvo pateiktas Komisijos pasiūlymas pagal įprastą teisėkūros procedūrą [16].

32. Ombudsmeno pozicija šiuo klausimu yra aiški ir ne kartą išsamiai išdėstyta: ombudsmenė mano, kad teisėkūros proceso skaidrumas yra ES demokratijos kertinis akmuo. Grįsdamas šią poziciją ombudsmenas nurodė Sutartį [17] du ankstesnius strateginius tyrimus [18] ir Bendrojo Teismo praktiką [19]. Ombudsmeno nuomone, galimybė visuomenei susipažinti su valstybių narių atstovų pozicijomis vadinamuosiuose „komitologijos“ posėdžiuose turėtų būti vertinama atsižvelgiant į šį platesnį kontekstą. ES taisyklėse numatyta platesnė prieiga tais atvejais, kai institucijos vykdo teisėkūros funkcijas, **įskaitant atvejus, kai jos tai daro pagal deleguotuosius įgaliojimus**. Kai Komisija priima įgyvendinimo aktą, ji veikia pagal tokius deleguotuosius įgaliojimus. Atsižvelgdamas į tai, Ombudsmenas aiškiai nurodo, kad dokumentai, susiję su tuo įgyvendinimo akto priėmimu, turėtų būti kuo labiau prieinami. [20] Suprasti, kaip rengiamas įgyvendinimo aktas ir kokios pozicijos šiame procese laikosi skirtingos valstybės narės, yra gyvybiškai svarbi demokratinėje sistemoje, kurioje viešieji atstovai, įskaitant valstybių narių atstovus, turi būti laikomi atskaitingais piliečiams.

33. Ombudsmenas mano, kad Komisija savo atsakyme nepakankamai atsižvelgė į šiuos veiksnius.

34. Remdamasis tuo, kas išdėstyta pirmiau, ombudsmenė dar kartą patvirtina savo išvadą, kad Komisijos atsakymas leisti visuomenei susipažinti su visomis valstybių narių atstovų pozicijomis, susijusiomis su informacija apie aplinką, yra netinkamas administravimas.

Išvada

Remdamasis tyrimu, Ombudsmenas užbaigia šią bylą pateikdamas tokią išvadą:

Ombudsmenė nepatenkinta Komisijos atsakymu į jos rekomendaciją. Ombudsmenė pakartoja savo rekomendaciją, kad Komisija turėtų suteikti gerokai daugiau galimybių iš dalies susipažinti su Motorinių transporto priemonių techninio komiteto posėdžių protokolais nuo 2016 m. rugsėjo mėn. iki 2017 m. sausio mėn. ir atskleisti bent visas valstybių narių atstovų pozicijas, susijusias su informacija apie aplinką.

Apie šį sprendimą bus pranešta skundo pateikėjui ir Europos Komisijai.

Emily O'Reilly

Europos ombudsmenas

Strasbūras, 2019 05 03

[1] Žr. <http://ec.europa.eu/transparency/regcomitology/index.cfm?CLX=en> [Nuoroda].

[2] Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnio 3 dalį

2001 m. gegužės 30 d. dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, žr.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&rid=1> [Nuoroda].

[3] Europos ombudsmeno rekomendacija byloje 1275/2018/EWM dėl Europos Komisijos atsisakymo leisti visuomenei susipažinti su Variklinių transporto priemonių techninio komiteto posėdžių protokolais nuo 2016 m. rugsėjo mėn. iki 2017 m. sausio mėn., kuriuos galima rasti adresu <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/105278> [Nuoroda].

[4] Reglamento 1049/2001 4 straipsnio 3 dalis

[5] 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams, žr.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006R1367&from=EN> .

[Nuoroda]

[6] Standartinės komiteto darbo tvarkos taisyklės (2011/C 206/06):

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:206:0011:0013:EN:PDF>

[Nuoroda]

[7] 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai, žr.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011R0182&from=EN> .

[Nuoroda]

[8] Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 289 straipsnis (OL C 326, 2012 10 26), paskelbtas adresu

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=EN> .

[Nuoroda]

[9] 2019 m. kovo 7 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Heidi Hautala ir kt./Europos maisto saugos tarnyba, T-329/17, ECLI:EU:T:2019:142* , 89 punktą, paskelbtas adresu

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=001F3FC1339666D6CDEE98CBDA33B377?text=&d>

. [Nuoroda]

[10] Susan C. Anenberg ir kt. Su *dyzelinu susijusio perteklinio išmetamo NO kiekio poveikis ir mažinimas 11 pagrindinių transporto priemonių rinkų*, *Nature* 545, 467–471 (2017 m. gegužės

25 d.), žr. <https://www.nature.com/articles/nature22086> . [Nuoroda]

[11] 2018 m. gruodžio 13 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Ville de Paris prieš Komisiją, T-339/16, Ville de Bruxelles/Komisija, T-352/16 ir* 2018 m. gruodžio 13 d. Sprendimas *Ayuntamiento de Madrid prieš Komisiją* , T-391/16, ECLI:EU:T:2018:927, paskelbtas adresu <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=T-339/16> . [Nuoroda]

[12] Visų pirma 10 straipsnio 2 dalis ir 13 straipsnio 2 dalis

[13] Visų pirma 10 straipsnis

[14] Reglamento Nr. 1376/2001 2 straipsnio 1 dalies d punktas

[15] 2018 m. rugsėjo 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo *ClientEarth prieš Komisiją, C-57/16, ECLI:EU:C:2018:660* , 101 punktas, paskelbtas adresu <http://curia.europa.eu/juris/celex.jsf?celex=62016CJ0057&lang1=en&type=TXT&ancre> . [Nuoroda]

[16] Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 289 straipsnis. Žr., pavyzdžiui, Sprendimo *ClientEarth* 87, 88, 89, 91 ir 92 punktus.

[17] Europos Sąjungos sutarties 1 straipsnis ir 10 straipsnio 3 dalis (OL C 326, 2012 10 26), paskelbta adresu https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2012.326.01.0001.01.ENG#C_2012326EN.0100 . [Nuoroda]

[18] Strateginis tyrimas OI/2/2017/TE dėl Tarybos teisėkūros proceso skaidrumo, kurį galima rasti adresu <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/94896>, ir [Nuoroda] strateginis tyrimas OI/8/2015/JAS dėl trišalių dialogų skaidrumo, kurį galima rasti adresu [8](#) . [Nuoroda]

[19] 2018 m. kovo 22 d. Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-540/15 *De Capitani prieš Parlamentą* , ypač 77–81 punktai, galima rasti <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?sessionId=FA64F14433D803AA33237E9032D894F9?text=&doc> . [Nuoroda]

[20] Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 6 konstatuojamoji dalis